

Tota la Sagrera

ASSOCIACIÓ DE VEÏNS I VEÏNES DE LA SAGRERA

NÚM. 196 · DESEMBRE 2022

40 ANYS DE FOC A LA SAGRERA

La vida de barri és regalar flors fresques de la floristeria de tota la vida

**CONFIA EN
EL BARRI
CONFIA EN
EL VERD**

FRANQUICIAT:
ESTUDI SAGRERA-MARTI MOLINS S.L. - C/Marti Molins 39, Local 1 (Barcelona)

☎ 93.351.07.50   ✉ ba001@tecnocasa.es

Edita:

Associació de Veïns i Veïnes de la Sagrera

Equip de redacció:

Agustí Carrillo, Jaume Matas, Oleguer Méndez, i Antonio Ibáñez.

Redactors:

Jaume Matas, Junta AVV de la Sagrera, Drac, Diables i Geganter de la Sagrera, Jordi Vilagut, Josep M. Gil, Jordi Aragonès, Rosó Vicedo, Comissió de Festes de la Sagrera, Agustí Carrillo, Joan Pallarès, Centre Documentació de la Sagrera, Núria López Ribalta, Torre de la Sagrera, Escola Mare de Déu dels Àngels, Espai Jove Garcilaso, La Sagrera es Mou per les lletres, Escola L'Estel, La Sagrera es Mou en femení, Salvador Atance, Josep M. Corominas, Antonio I. Alonso, Júlia Mercader, Susanna Serra, Juan López – PhotoSagrera, Espai 30, Biblioteca La Sagrera-Marina Clotet

Correcció:

Agustí Carrillo

Publicitat:

Francisco Jiménez · 686 041 302

Maquetació revista:

Denís Matas

Associació de Veïns de la Sagrera:

Casal de Barri Torre de la Sagrera
Carrer Berenguer de Palou, 64-66
Barcelona 08027 · Tel. 93 408 13 34
avv.lasagrera@gmail.com

Blog de l'Associació

www.avvlasagrera.com
avv.lasagrera.bcn@gmail.com

e-mail revista Veïns de la Sagrera:

totalasagrera@gmail.com

Facebook:

Associació de veïns i veïnes de la Sagrera

Imprimeix:

Gramma Graf SCCL · Tel. 93 389 94 67
Dipòsit legal: b-19006-2012

La revista TOTA LA SAGRERA i l'AVV no es fan responsables del contingut de les informacions signades pels redactors, col·laboradors o particulars.

EDITORIAL N. 196

DESEMBRE 2022

PERQUÈ NINGÚ NO ES QUEDI ENRERE

Fa temps que milers de persones viuen als nostres barris en situació irregular, subsistint amb el que poden, sovint sent explotats en l'economia informal. Són veïns i veïnes sotmesos a una situació legal que els impedeix desenvolupar una vida mínimament normal. Alguns porten molts anys vivint entre nosaltres i són persones amb processos migratoris sovint derivats de conflictes al seu país d'origen (guerres, persecució, crisi climàtica...). Durant el confinament va aflorar una enorme quantitat de persones que de cop es van veure privades de totes les seves fonts d'ingressos i no tenien dret a les modalitats de suport públic. Durant uns mesos es van posar en marxa polítiques d'emergència que ja no funcionen, en conseqüència la limitació dels recursos de protecció social corre el risc d'afeblir encara més la petita xarxa de protecció que han permès mitigar la situació dels sense papers.

És important recordar que aquí i arreu, no tenir papers implica no tenir drets, no tenir permís de residència ni de treball. I si no pots llogar un espai per viure ni pots treballar, l'única alternativa de vida legalment possible és la pobresa i la marginalitat crònica, per tant viure al carrer.

Es tracta d'una situació injusta, discriminatòria i ineficient que condemna a l'economia informal a part del nostre veïnat (i a la vegada reforça la seva expansió), que no té en compte que els nouvinguts tenen un important paper a jugar en la renovació demogràfica del nostre país.

Per això crec que és hora de canviar de polítiques migratòries fent-les més justes i orientades a acollir adequadament les persones nouvingudes per raons ètiques i pràctiques, la qual cosa exigeix una regularització extraordinària i un canvi en les polítiques migratòries.

Per la regularització de les persones sense papers.

JAUME MATAS PEDRA | PRESIDENT AVV LA SAGRERA

Els nostres horaris d'atenció a les veïnes i veïns:
Dilluns, dimecres i divendres de 18:00 h a 20:00 h

Ens trobaràs:
Casal de Barri Torre de La Sagrera
Carrer Berenguer de Palou, 64-66-Barcelona 08027
Telèfon 93 408 13 34

Escriu-nos al correu:
avv.lasagrera@gmail.com

El nostre web:
www.avvlasagrera.com

40 ANYS DE FOC A LA SAGRERA

SEGUIM APROPANT LA CULTURA POPULAR AL BARRI

Ostres, tenim una colla de diables a La Sagrera? Aquesta frase va ser la que més ens va sobtar quan vam obrir les portes de La Torre de La Sagrera l'any 2017. I és que, durant molts anys, vam tenir la nostra seu (i tota la nostra imatgeria festiva) dins d'un armari, com aquell que diu, del Centre Cívic La Barraca: un drac, dos dinosaures i una geganta... que es diu ràpid! Ara bé, qui són aquests “diables de La Sagrera”?

DRAC, DIABLES I GEGANTS DE LA SAGRERA: QUI SÓN?

L'any 1982 neix la colla “Diables de La Sagrera” com una aposta per a la integració dels joves en risc d'exclusió, grup que a poc a poc es va anar consolidant i que, al següent any de la seva formació va acollir la segona trobada de Diables de Barcelona, comptant amb la presència de fins a nou colles de la ciutat. Es nota que la colla tenia ganes de gresca ja que un any després d'acollir la trobada de diables, s'endinsa en el món de les bèsties de foc fusionant-se amb la colla del **Drac Volador de La Sagrera**, inspirat en un drac xinès. Actualment, el drac que podeu veure a La Torre de La Sagrera no és l'original, és una inspiració de la rèplica de l'original, ja que aquest va tenir tant d'èxit que en una de les sortides de la colla a veure el món... van decidir quedar-se'l. Si us passeu per Cracòvia el trobareu al Museu Zamenhof.

Aquí ja es pot dir que érem “Drac i Diables de La Sagrera”, i com a bona colla que no s'està quieta ni un moment... el 1992 vam dir: escolta... els dracs estan molt bé, però i què tal un dinosaure? I dit i fet... **Coincidint amb el desè aniversari de la colla vam presentar el Sagresau de Barcelona, un dinosaure molt trempat i una mica “babau” que anys més tard, el 2016, va ser pare d'una petita dinosaure ben entremaliada: la Sagresaueta**, completant així la imatgeria festiva de foc actual de la colla.

I bé, posats a ser disruptius... això de ser “tradicionals” no era l'estil de la colla, així que el 2006, en ple auge de la colla de diables, s'engega un canvi dins la secció de percussió amb un toc de “samba” naixent així “**Sagresamba Percussió**”. I, com que ja n'hi havia alguns que s'havien fet papis i mamis, el 2007 es crea la secció infantil, així ningú queda fora! Arribats a aquest punt, entre dracs, dinosaures i música, pensareu, ho van deixar aquí i van seguir creixent. Doncs no!

Si bé el 2012 vam celebrar els 30 anys de la colla amb tot el barri elaborant un lipdub, el 2014 vam dir: què més ens falta?

Amb la imminent dissolució total de la Colla Geganter de La Sagrera, Drac i Diables de La Sagrera decideix fer-se càrrec de la Sagrerina i li és cedida juntament amb els dos capgrossos, la Rata i en Rocabruna. Amb aquests canvis, l'entitat passa a anomenar-se **Drac, Diables i Gegants de La Sagrera** (nom amb el que la coneixem avui dia, **DDGS**). Amb aquesta nova figura, ja tenim l'excusa per endinsar-nos també en el món de les gralles i l'acompanyament musical “més tradicional” del fet geganter i es crea la secció de **Sagrellers**.

I amb tot això hem arribat fins aquí, superant alguna que altre crisi (i qui no!) i una pandèmia que, no negarem, ens va deixar un tant sota mínims. Però això no ens atura i estem molt contents i orgullosos de seguir creixent en totes les nostres seccions i aportant cultura al barri i a la ciutat. Quaranta anys d'activitat donen per moltes anècdotes que són impossibles de recollir en aquest espai, tanmateix volem intentar, a banda d'aquest petit resum de “qui som”, mostrar més “qui hi ha al darrere”.

QUI SÓN DDGS?

DDGS som un conjunt de persones que hem viscut o vivim a La Sagrera i ens preocupa el barri en tant que, malgrat potser no sigui el nostre barri de residència, hi fem una part de la nostra vida social i de voluntariat. Quan creem un correfoc, un espectacle, un contacontes, una cercavila o els versots de Festa Major, hi posem la millor part de nosaltres buscant la cohesió amb el barri. **Des de la nostra entitat creiem que cal seguir formant i incentivant la participació ciutadana en les activitats que emmarquen el cicle festiu i la vida del barri:** des de la Comissió de festes fins als grups de lleure o les entitats socials com diables. Volem aprofitar aquest petit espai per animar-vos a participar-hi i veure que sempre hi ha un lloc on encaixar.

A la nostra entitat hi pots ballar, cantar i tocar amb la percussió. Pots atrevir-te a demostrar que ets el més fort o forta tot portant la geganta o el cap del nostre estimat Drac Volador de La Sagrera, o bé fer una cursa amb el dinosaure més trempat de la ciutat, el Sagresau de Barcelona. També hi ha lloc per als més tradicionals, pots cremar amb la forca i tocar la gralla i, si t'atreveixes, a la junta sempre hi fem espai per un més, que tota ajuda és sempre benvinguda!

Si bé és cert que en temps de pandèmia tot s'ha vist aturat i ha quedat en un punt un tant lent, nosaltres seguirem buscant

FES FESTA

FES CULTURA

la manera de tornar a sortir als carrers amb el nostre foc i els nostres riures. Gràcies a la complicitat del veïnat aquesta Festa Major hem pogut treure la Sagrerina i els capgrossos Rata i Rocabruna.

Els diables de La Sagrera som part del barri des de fa 40 anys i, encara que alguns no hi visquin, tots volem el mateix: apropar la cultura al barri i donar cabuda a tots sense discriminar. I és que en un dels espais on DDGS estem contents d'haver fet grans progressos ha estat en el de la igualtat d'oportunitats amb els nostres membres. Des de fa ja diversos anys, la nostra junta directiva està formada per dones un fet que, per desgràcia, encara a dia d'avui "és estrany". Des d'aquest petit espai, i com ja fem cada any als versots de Festa Major, volem seguir **reivindicant que la cultura ha de ser un espai lliure i inclusiu, on la discriminació no sigui més que una paraula per a seguir tenint versots.**

Esperem que aquests 40 anys d'activitat no es quedin en només aquest record del que hem estat, sinó que el barri i, sobretot, el districte i la Ciutat Comtal segueixin apostant per nosaltres i puguem seguir oferint-vos la cultura popular més propera. DDGS no som només aquelles persones que mirem de treballar dia a dia per portar un correfoc o una cercavila, som tots els que ho fem possible: l'infant que arrossega el seu pare a un correfoc, a qui veus amb la cara d'esglai patint que no es cremi; la parella d'avis que recorda com ha canviat el barri amb el pas dels anys; els joves del CAU que a vegades ens roben la cadira del despatx, tot i que darrerament també els veiem amb una forca a la mà; els membres de l'AVV que ens donen l'espai per a poder-nos expressar... Al final **la colla no la formem només les persones associades, la colla de Drac, Diables i Gegants de La Sagrera som tot el veïnat, SOM EL BARRI.**

SALUT, FOC, PERCUSSIÓ I FAL·LERA!

Drac, Diables i Gegants de La Sagrera

SENSE XARXA

El passat 21 de novembre, l'Espai 30 va acollir un acte, impulsat per **La Sagrera Es Mou pel Coneixement**, per posar en valor el mig segle de vida de l'Associació de Veïns de La Sagrera (en la seva nomenclatura original, si no m'equivoco, i que em sembla plenament integradora a nivell lingüístic malgrat les persones detractores que segur que n'hi haurà). La cita va congregat amb prou feines **unes trenta-cinc persones, menys que anys de trajectòria de l'entitat**, malgrat que l'ocasió prometia (i s'ho valia, perquè cinc dècades de vida no és poca cosa), que s'emmarcava en la Festa Major del barri i perquè els tres personatges del cartell haurien hagut de despertar més interès. Les exposicions orals i el debat generat van evidenciar, una vegada més, la falta de relleu, fins i tot la manca de perspectiva. **Entre els mateixos assistents es constatava que la majoria superàvem la cinquantena.** Enmig dels presents, un jove que manifestava que volia deixar de ser jove (tot i que probablement molts ens hauria agradat tornar als seus vint-i-vuit anys).

LLUITES DE CURT TERMINI O D'URGÈNCIA

Malgrat que les conclusions extretes podrien resultar decebedores, la trobada fou molt enriquidora, amb unes intervencions molt interessants i que conviden a profundes reflexions. Després d'un viatge en el temps a càrrec del president d'honor de l'Associació, Josep Carbonell, a qui la correspongué presidir en primer lloc ara fa 50 anys, i en què recordà les anècdotes que acompanyaren aquelles dificultoses primeres passes de l'entitat, l'actual president, Jaume Matas, feu **autocrítica, davant la incapacitat d'incorporar més mans per treballar plegats.** En Matas analitzà l'actual context en què es troba el moviment veïnal, no només de La Sagrera sinó a nivell general. Posà de relleu com, més enllà d'una concepció global de barri, els nous "lluitadors" concentren els seus esforços en objectius concrets, fins i tot de curt termini o d'urgència, emergint com a plataformes que reivindiquen un objectiu concret i únic.

XARXES SOLIDÀRIES

És aquesta, sens dubte, una actitud que segur celebren els qui ens governen. Tot el que sigui fragmentació en la societat és benvingut per qui aspira a mantenir el seu estatus. Ho subratllà en Camilo Ramos, vicepresident de la Federació d'Associacions de Veïns de Barcelona, que en una fina anàlisi destacà com la mateixa universitat ha fragmentat el coneixement amb la seva oferta formativa, tot contribuint al fet que les noves generacions adquireixin unes habilitats molt especialitzades però esvaint-

los una concepció global del món. És tot això **un reflex de la societat que ens envolta i que, de mica en mica, ens ha anat corcant**, silenciosament i sense adonar-nos, distrets com estem amb les nostres tecnologies i les nostres xarxes. Perquè les "xarxes" també fou un dels conceptes esmentats pel gran Camilo, que advertí que aquestes eines emprades per pescar peixos cal que estiguin ben tenses perquè la tasca sigui exitosa, el que reclama el concurs solidari de tots els pescadors, tibant i treballant ensem amb un objectiu compartit i que només és possible assolir amb aquesta col·laboració.

Paradoxalment, **ens estem quedant sense xarxa**, a l'Associació de Veïns i a moltes entitats de barri, nascudes d'una generació de persones amb uns neguits molt concrets i amb uns valors també molt definits. Continuant amb l'autocrítica d'en Jaume Matas, caldria admetre que no hem tingut la capacitat de transmetre a les noves generacions aquesta il·lusió o aquesta necessitat de treballar plegats per fer el nostre entorn millor.

MIRANT CAP AL FUTUR

Els presents van voler mirar el futur amb optimisme; confiant que l'Associació de Veïns de La Sagrera pugui complir mig segle més de vida. Tot i això, la sensació és que es treballa sense xarxa. Perquè la població avui dia està molt immersa en un altre tipus de xarxes, les socials, on inverteixen moltes hores sense adonar-se que estan perdent el temps; on inverteixen molt temps en frivolitats i banalitats en comptes d'aprofitar-lo per construir veritables xarxes per forjar projectes compartits i sòlids que ens permetin fer un barri, i una societat, millor. Lamentablement, els grans poders, *l'establishment*, ha aconseguit el seu propòsit: fer-nos creure que som més lliures i que, amb les noves tecnologies, tenim accés absolut a tota la informació, quan en realitat estem més desinformatats i intoxicats que mai; que ho sabem tot... quan en realitat no sabem res i, en canvi, aquells grans poders ho saben i ho poden saber tot de cadascun de nosaltres.

Sortosament, encara som uns quants que continuem fent xarxa i, encara que el vent no bufi de cua, sortim a solcar les incertes onades a què ens enfronta el mar de la vida. Però això sí: **caldrà que reflexionem per veure si som capaços d'omplir les nostres xarxes amb peix nou; amb peix que també faci xarxa.**

Jordi Vilagut, observador dels fets del barri

ENTRA AL MERCAT DE FELIP II

50 ANYS

PARLAMENT A LA FESTA MAJOR I ALS PREMIS SANT ANDREU 2022

“MIG SEGLE DE COMPROMÍS DIGNIFICANT LA SAGRERA”

Aquest any celebrem el 50è aniversari de la nostra entitat, la qual va néixer amb la voluntat de promoure el treball unitari de veïns i veïnes en la lluita per un barri més digne, participatiu i just.

L'1 de juliol de 1972 se celebrà la primera assemblea i l'Associació començà la seva activitat encapçalada pel seu primer president. Encara ens trobàvem en la dictadura franquista on no hi havia llibertats i qualsevol compromís social implicava moltes vegades afrontar riscos personals i col·lectius derivats de la necessitat d'actuar de manera clandestina, o bé calia enfocar l'activitat social i reivindicativa fent servir paraigües legals com les Associacions i els centres parroquials.

Totes aquestes lluites i èxits varen ser possibles, en part, pel compromís dels joves d'aquells anys que van saber mobilitzar la gent del barri per fer-los possible; joves entusiastes, incansables, amb ganes de millorar el barri i que anhelaven un món millor. A tots ells, gràcies, moltes gràcies per la llavor que vau deixar i que encara perdura.

Avui vivim un món molt diferent i amb vells objectius assolits, com la lluita per l'escola pública (la Pegaso, El Sagrer), la cultura popular (La Barraca), la salut i la seguretat (la panificadora Rosendo), la reivindicació de zones verdes (la plaça de l'Assemblea de Catalunya o el Parc de la Pegaso), la pacificació de la zona històrica del barri... També altres lluites més recents, com la residència de la gent gran, el carrer Garcilaso, les places Masadas, Jardins d'Elx i Hispano-Suïza, la lluita per salvar els tiellers de Berenguer de Palou, les reurbanitzacions de carrers (Pare Claret, Pegàs) o evitar l'enderrocament de l'actual Casal de barri Torre de la Sagrera. Segurament ens deixem d'altres... Recordem també el naixement a l'abril de 1982 del primer butlletí **Tot Sagrera**, convertit ara en **Tota La Sagrera**, i tot gràcies a l'esforç de molts col·laboradors que hi dediquen moltes hores i esforços personals.

Aprofitem el moment **PER REIVINDICAR OBJECTIUS I NOVES LLIUTES** com la finalització de la remodelació de la Meridiana, del parc lineal Camí del Rec i dels seus entorns, com la Torre del Fang i l'estació AVE-La Sagrera. Volem ja el nou CAP a la Sagrera i l'eliminació total de l'amiant al barri. Ens calen polítiques valentes per crear un veritable parc d'habitatge públic...

I en aquest punt també voldríem fer un reconeixement a les diverses juntes que han passat, encapçalades pels seus presidents, cadascuna amb les seves peculiaritats i amb una trajectòria que avala que hàgim esdevingut un espai de referència al barri (Josep Carbonell, Emili Domingo, Josep Puig, Miquel Àngel Mercader, Maurici Corominas, Joan Gandol, Xavier Basiana, Josep Maria Gil, Joaquim Terré, Antonio Fortes,

Oleguer Méndez, Josep Barbero i Jaume Matas *(un record per a en Josep Barbero en el primer aniversari de la seva mort)*.

UNA REFLEXIÓ DEL MOVIMENT VEINAL I EI NOSTRE FUTUR

Amb cinquanta anys, la nostra societat, els barris, La Sagrera hem canviat molt. Som en un moment crucial on s'acumulen situacions crítiques: inflació, crisi energètica, canvi climàtic, pobresa, manca d'habitatge, serveis públics insuficients, violència de gènere... I ara se'n afegeix la guerra d'Ucraïna. I les elits que ens han dut fins aquí donen cada dia mostres d'insensibilitat i incapacitat per abordar els problemes, posant, moltes vegades, els seus interessos per damunt dels col·lectius. És ara quan més es necessiten moviments als barris capaços de conscienciar, mobilitzar, organitzar, treballar perquè la situació no esdevingui una fractura social, del benestar i la convivència. El moviment veïnal ha d'assumir la seva part del canvi, i cal afrontar una revisió per donar respostes adequades i garantir el relleu generacional. No és senzill; la situació social i cultural és molt diferent a la de fa cinquanta anys, ja que la vida social i els comportaments individuals han canviat, i avui el que la situació demana és un esforç sostingut per endegar respostes col·lectives a l'alçada dels temps.

Les associacions veïnals *(i la nostra no és una excepció)* hi tenim un paper cabdal, però no podem fer-ho soles. Ens cal generar confluències amb moviments i persones que treballen als nostres barris i que no estan integrades en les associacions, per tant caldrà buscar fórmules adequades perquè aquest procés es consolidi, perquè als barris hi hagi nuclis potents d'activistes que construeixin, a la vegada, **reivindicacions i convivència, drets i ciutadania**.

Venen temps difícils que ens exigiran intel·ligència, generositat i tenacitat per trobar respostes. El moviment veïnal ha mostrat una gran capacitat de perseverança en la defensa dels barris. **Necessitem unes polítiques que pensin amb visió global i que portin endavant un replantejament integral i real de les necessitats del barri.**

Cal centrar-nos en el debat sobre el model de barri que volem, seguir defensant l'acció col·lectiva enfront de models de participació individualista, repensar l'acció comunitària i promoure una participació ciutadana basada en la deliberació. És moment de repensar les coses, d'engrescar de nou una població, sens dubte diferent, en un treball col·lectiu que sempre dona gratificacions.. **que fa que valgui la pena viure i treballar per al barri.**

VISCA EL MOVIMENT VEINAL!

President i Junta de l'AVV de la Sagrera

ACTE DE PRESENTACIÓ DEL LLIBRE DEL 50 ANIVERSARI DE L'AVV DE LA SAGRERA

El passat dia 19 de desembre de 2022 ha tingut lloc l'acte de presentació del llibre **"MIG SEGLE DE COMPROMÍS, DIGNIFICANT LA SAGRERA"**, una publicació que ha estat editada per l'Associació de Veïnes i Veïns de La Sagrera. La seva aparició representa la culminació de tot un any d'esforç i la plasmació de l'objectiu aconseguit. Les aportacions i revisions al text dels membres de la Junta de l'AVV i la tasca del Grup Impulsor format per Quim Terré Ponsà, Joan Pallarès Personat i Josep Maria Gil Martínez, han tingut el seu fruit i s'ha fet realitat el treball de disseny de l'obra, aportació de textos i imatges, així com la maquetació i impressió de llibre commemoratiu.

La tarda de 19 de desembre, la sala d'actes de la Torre de La Sagrera apareixia plena de gom a gom, desitjosa la gent que hi acudia de conèixer la nova publicació, aconseguir un exemplar o bé recollir-lo per haver fet abans la seva reserva, però sobretot omplia la sala il·lusionada per viure aquest moment de retrobament després de tants anys de lluites.

Amb la introducció del conductor de l'acte, l'Agustí Carrillo, ha obert l'acte en Jaume Matas, president de l'entitat, qui s'ha felicitat per haver culminat amb èxit la voluntat de la Junta d'arribar a publicar aquest llibre dels cinquanta anys de l'Associació. També ha destacat el desig de donar a conèixer l'obra de l'Associació durant aquest mig segle a tot el barri, però en especial a la gent nouvinguda a La Sagrera, perquè tothom conegui com la dignificació i millora de l'entorn més proper on viu ha estat i és obra de l'esforç i sacrifici de molta gent.

La nostra veïna i membre de la Junta, la M. Àngels Morales, ha aportat la reflexió representativa de tantes persones, en general dones, que des de la rereguarda, han estat donant suport a persones activistes, com ara qui va ser el seu company de vida, en Josep Barbero, anterior President de l'Associació i que fa poc més d'un any que ens va deixar.

Ha clos les intervencions de la Taula, l'Andrés Naya, veí de Prosperitat, districte de Nou barris, i sobretot històric del moviment veïnal i ànima, durant molts anys, de "Carrer", revista de la Federació d'Associacions Veïnals de Barcelona (FAVB). La seva intervenció ha estat centrada en com veu ell el futur de l'associacionisme veïnal i com aquestes associacions han d'estar obertes a les noves realitats de la vida associativa dels barris.

Posteriorment, la gent assistent a l'acte que ha volgut prendre la paraula, ha compartit aquella anècdota, aquell record especial de la seva relació amb l'Associació durant aquest mig segle. La primera intervenció ha estat a càrrec de l'Albert Parareda, que va ser ànima del projecte de crear una Associació ara fa cinquanta anys. Ha destacat com en Mossèn Oriol va obrir de bat a bat les portes de la parròquia per donar suport al nou projecte. També s'ha meravellat de com ha trobat de canviada la fesomia de La Sagrera. Un moment rellevant ha estat quan l'Antònia Luengo, veïna i musicòloga, ha presentat una animació a la pantalla, feta a base d'imatges amb moments del barri combinades amb la cançó de Lluís LLach "Cal que neixin flors a cada instant" i ens ha convidat a continuar en la lluita, com diu la lletra de la cançó, "no esperem el blat, sense haver sembrat", o bé quan les estrofes ens recorden "Fe és penosa lluita per l'avui i pel demà".

Finalment, en Jaume Matas ha convidat a tothom a brindar pel futur de l'Associació de Veïns i Veïnes de La Sagrera tot aixecant una copa de cava. Ha estat un acte molt emotiu on el veïnat de La Sagrera s'ha retrobat en els seus records i vivències.

Fotografies d'en Josep Lluís Roig

Josep Maria Gil, en nom de la Junta de l'AVV de la Sagrera.

LA TEVA ÒPTICA DE CONFIANÇA

El nostre equip, *Sara, Ada i Ivanna* t'assessorarà i t'oferirà la solució visual que més s'adapti a tu, ja siguin ulleres de qualsevol tipus, lents de contacte o serveis d'optometria avançada.

**US DESITGEM
BON
NADAL**

**A MÉS, TAMBÉ SOM OPTOMETRISTES
EXPERTS EN TERÀPIA VISUAL
I VISIÓ INFANTIL**

 federòptics
Pre-Visió

C/ Gran de la Sagrera, 111
93 001 42 70 - 672 131 934
www.federopticsprevisio.com
pre-visio@federopticos.com

**ULLERES GRADUADES
LENTS DE CONTACTE
PRESSIÓ OCULAR
FONS D'ULL
OPTOMETRIA
TERÀPIA VISUAL**

ANÈCDOTES DEL FUTBOL

Els barcelonins van fer una acció de vaga en l'ús del tramvia en un període de la dictadura franquista, una època en què el pes dels 400.000 morts encara era molt present a la memòria col·lectiva. El 4 de març de 1951, a l'antic Camp les Corts, un partit entre el Barça i el Racing de Santander va acabar amb un 2 a 1 favorable al Barça. En sortir de l'estadi plou a raig i els tramvies esperen els passatgers, però la gent passa de llarg sota el diluvi. És la seva manera de protestar perquè les tarifes del tramvia s'havien apujat de 50 a 70 cèntims. Amb aquesta i altres accions es va aconseguir que revertissin la pujada. Un petit triomf de la ciutadania.

Visca la penya de la Sagrera Districte XXVII, una penya molt divertida on la gent s'ho passa molt bé, es fan activitats i nous amics, i coneixeràs gent culer i et divertiràs. Ens trobaràs al carrer Hondures 30, a les naus de l'Espai 30.

Ja preparem una gran festa que farem el dia 18 de juny del 2023 per la celebració del **20è Aniversari**. No hi falteu!
Jordi Aragonès

BODES D'OR MOLT ESPECIALS

Des de la redacció de la revista volem felicitar l'Antònia Vidueira, per haver celebrat als voltants de la Festa Major les seves bodes d'or, 50 anys, com a religiosa franciscana. És coneguda en diversos àmbits del barri per la seva tasca d'ajuda, no sols a la parròquia, sinó també a gent gran, malalt i presos, sent la seva opció de vida estar al servei dels altres.

Felicitats Antònia, per molts anys més, i gràcies pel teu amor per La Sagrera i els seus veïns.

MOSTRA DE QUILLING

Alguns de vosaltres, si heu passat per La Torre La Sagrera, haureu pogut veure els articles que vàrem fer per obsequiar a les persones que han fet un donatiu per a La Marató de TV3. L'expositor feia molt de goig i a la gent, en general, li ha agradat molt, i el més habitual ha estat la sorpresa en saber que estava fet amb tires de paper.

A les fotografies podeu veure l'expositor amb alguns dels articles. No us podem dir quina ha estat la recaptació final perquè a l'hora de fer aquest article encara no s'ha acabat el projecte. El que sí que podem dir és que els donatius van arribant i volem agrair a les persones que n'han fet, la seva col·laboració.

Estem molt contentes perquè el grup va creixent, inclús tenim tres generacions (àvia, mare i neta) i una amigueta de la neta amb la seva mare, la qual cosa vol dir que és una activitat per a totes les edats. Estan molt engrescades. Us podem assegurar que és una activitat que enganxa.

Us convidem a passar per La Torre aquests dies de festes nadalenques, ja que des del dia 12 de desembre hi ha una exposició de Quilling, conjuntament amb el grup de Patchwork. També estarà exposat el pessebre que vam fer l'any passat, per si no vau tenir ocasió de veure'l.

Us desitgem unes Bones Festes i un Bon Any 2023.

Grup de Quilling Torre La Sagrera

HORT DE LA SAGRERA

A l'hort urbà de la Ferroviària de la Sagrera ja tenim calçots plantats. Els calçots surten de cadascun dels grills de les cebes blanques i segons va creixent la planta cal anar calçant-la, és a dir, voltar-la de terra; es d'aquesta acció, calçar, d'on deriva el nom dels calçots. Aquests es cullen preferentment entre els mesos de novembre i abril. Al nostre hort de la Sagrera, com cada any, els calçots surten molt bons sense productes químics.

Fem una mica d'història: els romans ja menjaven calçots i fa relativament poc que se sap perquè s'ha trobat una pintura d'aquella època, del segle III, trobada a la ciutat de Brigetio, a Hongria, on després de restaurar-la i estudiar-la apareix un home degustant un *porrus capitatus*, o el que és el mateix, un calçot. Aquesta és la conclusió a què ha arribat l'arqueòleg hongarès László Borhy

L'inventor del calçot de Catalunya fou un solitari pagès de Valls (Tarragona) a finals del segle XIX conegut amb el nom de Xat de Benaiges.

Qui vulgui fer visites al nostre hort sagrerenc truqueu a la Biblioteca de La Sagrera -Marina Clotet, al telèfon 933408675, i ens trobem al carrer Camp de la Ferro, 17.

Jordi Aragonès

APAREIXEN A LA SAGRERA TOMBES ROMANES I UN CANAL D'AIGUA ÚNIC

La construcció d'un edifici d'habitatges privats a la Sagrera ha tret a la llum més restes arqueològiques, com cinc tombes que daten de l'època romana i un canal d'aigua. La troballa s'ha fet al carrer Gran de la Sagrera, 32 i ha permès documentar nombrosos vestigis. Els arqueòlegs consideren que és un "conjunt excepcional" que permet ampliar el coneixement històric d'aquesta zona del barri, on ja s'havien trobat restes romanes. (al 2011 la Vil·la romana i al 2016 els enterraments de Berenguer de Palou/Clara Zetkin).

Una de les troballes de més importància és el canal d'aigua, excavat en el subsol. Segons ha confirmat a betevé Xavier Maese, tècnic arqueòleg del Servei d'Arqueologia de Barcelona, fa uns 90 metres de longitud i té una amplada d'entre dos i set metres. És per aquestes dimensions que es podria considerar l'estructura hídrica conservada més llarga trobada mai a Barcelona. Servia per abastir d'aigua els camps de conreu de vinya del voltant, possiblement relacionats amb la vil·la romana[...]. La recuperació d'aquestes restes permetrà, segons Maese, "dibuixar com era l'ambient ecològic en aquesta època romana, saber quin tipus de flora hi havia".

Una altra descoberta única és un tram de via romana que es correspon amb el traçat que anava pel carrer Gran de la Sagrera. Durant els treballs també s'han documentat les empremtes de les roderes dels carros al paviment. En total són fins a 70 metres de via i una amplada com a mínim de tres metres perquè encara està per determinar. Segons els experts, era freqüent enterrar els morts a prop de les vies principals i és per això que no sorprèn del tot que hi hagin aparegut tombes. Finalment, s'ha documentat també part d'una sitja amb material ceràmic associat a l'edat del bronze. Els treballs van començar a finals del mes de febrer per part d'un equip de nou arqueòlegs amb la supervisió del Servei d'Arqueologia de Barcelona (ICUB) i del Servei de Patrimoni Arqueològic i Paleontològic de la Generalitat de Catalunya. La intervenció arqueològica continuarà fins a final d'any.

Ester Magdaleno

Betevé, dilluns, 14 de novembre del 2022

COMISSIÓ DE FESTES de la SAGRERA

ACTES FESTIUS A LA SAGRERA

Benvolgut veïnat, de nou podem alegrar-nos dels esdeveniments preparats en aquest barri.

La **mostra d'entitats i de comerços** del passat 12 de novembre va ser un gran èxit, amb 22 entitats i 17 comerços, que van omplir la plaça dels Jardins d'Elx! A més, aquest any vam tenir dos empostissats amb espectacles (la *Casa de Granada* amb diversos espectacles, la *Coral 6:12*, el *Centre Garcilaso* amb *body percussion* i música i danses urbanes, i el *Viva Gym* amb zumba), fet que va fer que la plaça prengués més vida i alegria. I, tot i que la ventada es va endur algun que altre paper i va tirar algun que altre material, el dia ens va acompanyar amb un fantàstic temps, i la gentada amunt i avall feia goig.

El diumenge 13 de novembre vam poder gaudir d'un esdeveniment amb també un toc diferent d'altres anys: una **diada castellera** amb tres colles que ens van deixar bocabadats, envoltada del mercat de pagès que, com cada dues setmanes, té lloc a la plaça Masadas. Els dos esdeveniments es van complementar la mar de bé, i la gent comprava mentre veia com pujaven els pilars.

La **Festa Major del 17 al 27 de novembre** també va tenir novetats! Des d'una ubicació del pregó que va passar del centre cívic La Barraca a la **Nau Ivanow** aprofitant el seu 25è aniversari, i on també es van felicitar 8 entitats més, juntament amb un toc d'inici encapçalat per l'**Esbart l'Estel**, passant per un *corre bars* encapçalat per unes PDs a sobre d'una bastida que van fer moure tot el veïnat pels carrers a mans de **La Sagrera Alternativa** o per una quina musical molt "canyera" per part de l'**Esplai de La Sagrera**. A més, aquest any hem pogut gaudir de més espectacles acompanyats de llenguatge de signes i amb pantalla amb subtítols, i motxilles vibratòries en algun concert; aspectes que esperem tenir cada any i que es vagin ampliant a tots els actes de Festa Major i, per què no, a totes les festes que tenim al barri. La resta d'actes, alguns que ja fa molt anys que ens acompanyen, i d'altres que en fa menys, també han sigut un gran èxit. Ens alegra tenir aquesta participació tan gran per part de les entitats, del veïnat i de les persones de fora del barri, que el temps ens acompanyi per a poder gaudir *totis* i que es vagin incorporant millores per a que sigui un espai segur i inclusiu.

Visca La Sagrera!
Comissió de festes de La Sagrera.

Farmàcia
Anna Lloberas

Horari:
De dilluns a divendres
8.30h a 21h
Dissabtes de 9h a 14h

Cl Hondures, 65
08027 Barcelona
telèfon 933 499 070

*Fes publicitat,
fes barri*

**FARMÀCIA
HYGEA**

Ciutat d'Elx 11
08027 Barcelona

 hygea@farmacialasagrera.com
 www.farmacialasagrera.com
 93 349 78 40
 677 59 35 49

Bareche
Creadors pastissers

C/Sant Antoni M^aClaret, 484
(Cantonada C/Hondures)

Informa't

No et perdis res del que passa a Sant Andreu
Estigues al dia dels òrgans de participació i de govern
Descobreix tot el que t'ofereix el Districte

**Subscriu-te al butlletí del Districte de Sant Andreu
des de la nostra web:**

barcelona.cat/santandreu

 @bcn_santandreu

 DistricteSantAndreu

 Districte de Sant Andreu

**Districte de
Sant Andreu**

**Ajuntament de
Barcelona**

Nascuda com Manuela Colomina Agustí, el 24 de desembre de 1848, a Os de Balaguer (La Noguera), en una família pagesa de set germans. El 1871 va conèixer el pare Manyanet (avui dia Sant Josep Manyanet) perquè tenia ja dues germanes monges, i va ingressar el 1874 a les Concepcionistes de Tremp.

Poc després, i sent-ne el Pare Manyanet el director de la institució, va ingressar a les Germanes de la Sagrada Família d'Urgell, les que durant els segles XIX, XX i part del XXI han portat la Casa Asil de Sant Andreu de Palomar. Sent al noviciat d'Horta, professà en religió amb el nom d'Encarnació; va ser destinada després a Alguaire, però el 1878 tornava a Sant Andreu de Palomar, on feu vots solemnes el 23 d'abril de 1879.

Un canvi de constitucions de la congregació en el capítol de 1880 a Talarn, va portar la Mare Encarnació Colomina i algunes companyes a abandonar-la, seguint sent fidels a les antigues

constitucions dictades pel Pare Manyanet, i va fundar les Filles de la Santa Casa de Natzaret, avui Missioneres Filles de la Sagrada Família de Natzaret.

S'instal·là primer a un pis a Barcelona, al Carrer de Santa Anna, després a la Casa Mare d'Aiguafreda (1894) i a Sant Joan de Vilatorrada (1896); finalment, el 3 de novembre de 1898, amb el Pare Manyanet van fundar l'Escola Mare de Déu dels Àngels, a La Sagrera, establint-se amb un petit grup de religioses.

La fundació es va fer amb l'adquisició i l'adequació d'unes cases al carrer Gran de la Sagrera per a tenir el convent i l'escola; per tant és avui la institució més antiga de la Sagrera, ja que el 2023 complirà 125 anys. En aquest centre s'han format diverses generacions de noies abans de passar a ser un col·legi mixt, acollint també en beneficència, i fins fa uns anys, a la postguerra, orfes de la protecció de menors.

A la mort de Sant Josep Manyanet el 1901, la Mare Encarnació Colomina va restar com a superiora única de l'institut, fins que va cedir la direcció en el capítol de 1905. Va passar un temps al Col·legi de Sant Josep, per tornar el 1907 al de La Sagrera, on residí com una modesta monja més fins a la seva mort.

El 24 de novembre de 1916 va tenir un atac de feridura, del qual no se'n sortí, i va morir el 27 de novembre als 67 anys; a continuació va ser enterrada al Cementiri del Poblenou.

L'AVV de La Sagrera ha proposat el seu nom a la Taula de Memòria del Districte per a un espai proper a l'escola. Ara cal iniciar el procés perquè arribi a la ponència del Nomenclàtor de la ciutat i així sigui reconeguda per la tasca duta a terme al nostre barri a favor de la formació de nenes, sense importar orígens.

Joan Pallarès-Personat

UN PAS MÉS CAP AL CARRER DE MARTÍ GARRALAGA

Pel que fa a la iniciativa del Centre de Documentació de posar el nom de l'actor sagrerenc Martí Garralaga al passatge de Bofarull, el passat 1 de desembre la nostra secretària Agneta Domínguez va defensar la nostra proposta al Ple del Districte. Es va aprovar per unanimitat de tots els grups polítics elevar la proposta a la Ponència del Nomenclàtor de Barcelona.

La proposta té el suport de les següents entitats a les quals volem donar el nostre agraïment: Filmoteca de Catalunya, Associació d'Actors i Directors Professionals de Catalunya, Acadèmia del Cinema Català, Associació de Veïns i Veïnes de la Sagrera, Comissió de Festes de la Sagrera, Federació d'Entitats Espai 30, Associació La Sagrera Es Mou, Fundació Sagrera, Sagrera Activa Associació de Comerciants, La Sagrera Alternativa, Parròquia del Crist Rei, Club Patí Congrès i Penya Barcelonista Districte XXVII.

Agneta Domínguez defensant la nostra proposta al Ple del Districte (foto: Elvira Juncosa).

1962: UNA NEVADA PER A LA HISTÒRIA

El carrer de Martí Molins cobert per la nevada (foto: autor desconegut).

L'any 1962 no podia acabar sense deixar-nos una vivència inoblidable que perdurés per sempre en la memòria dels barcelonins.

Després d'estar amb l'ai al cor amb la crisi dels míssils entre els EUA i la URSS que gairebé inicia la tercera guerra mundial, d'acumular esperances amb l'inici del Concili Vaticà II que apuntava a l'adaptació de l'Església a les necessitats i formes de la nostra època, d'admirar-nos pels avenços en la ciència i tecnologia que van fer possible que un astronauta dels EUA orbités tres vegades al voltant de la Terra o plorar i desesperar-nos pels terribles aiguats d'un 25 de setembre d'infaust record, que van desbordar rius i afluents i van provocar la mort de gairebé 1000 persones al Vallès, encara ens en esperava una per reblar l'any i passar-lo definitivament a la memòria col·lectiva. I ho va fer en forma de nevada insòlita sobre Barcelona i la major part de comarques de Catalunya.

Hi ha dubtes de si es pot equiparar a una que va caure el 1887, però el que és ben segur és que de 1962 fins ara no n'hi ha hagut cap altra que s'hi approximi. Va començar la nit del 24 al 25 de desembre i va tenir la seva màxima intensitat la tarda de Nadal, assolint uns gruixos d'entre 30 i 80 centímetres, calculant-se que van caure sobre la ciutat 25 milions de metres cúbics, dels quals 6 milions van anar a parar a carrers i places. La neu que va anar a parar a terrats, amb el perill d'enfonsaments que a molts llocs podia suposar, fou abocada també al carrer com es va poder per els veïns dels habitatges afectats.

La situació que es va plantejar va fer visible l'absoluta incapacitat, manca de preparació i de recursos dels governants del moment, que més enllà de voler oferir una imatge d'eficiència i control en els mitjans de comunicació de l'època -aquests sí totalment controlats- va suposar una paralització de la vida quotidiana i un caos en infraestructures i serveis que va trigar dies a remuntar-se, per cert més ràpidament al centre de la ciutat que als barris perifèrics. Es van donar situacions esperpèntiques, com la que es va produir davant del fet que la ciutat no disposava de màquines llevaneus, que es van haver de demanar a Andorra, justament a una persona que s'havia exiliat allà després de la guerra i que no podia entrar al país. Però en l'emergència que es vivia es va solucionar aquest "petit detall".

El nostre barri no se'n va escapar i es van generar imatges que hem intentat recollir a l'exposició que hem organitzat a l'Espai-30 de 30 fotografies, on es podien veure diferents racons de la Sagrera del 1962, que a més d'encuriosir-nos i desvetllar un munt de records a qui ho va viure, ens ha permès, ni que sigui coberts per la neu, recordar com eren fa 60 anys molts llocs del barri que ara costaria molt d'identificar a causa dels canvis espectaculars que s'han produït a les darreres deu dècades.

Quim Terré Ponsà
Centre de Documentació
de la Sagrera

HOMENATGE AL TENOR SAGRERENC CARLO DEL MONTE

El tenor Carlo del Monte
(foto: autor desconegut)

El dilluns 16 de gener a les 19 hores, a l'Espai-30, el Centre de Documentació, en col·laboració amb La Sagrera Es Mou Pel Coneixement i en Xumet Ferrer, organitzarà un acte per tal de recordar el centenari del naixement del tenor Carlo del Monte, nom artístic d'Heleni Barjau, el qual va néixer a la Sagrera.

L'ESCOLA D'ART I DISSENY LLOTJA EMPRÈN AMB FORÇA L'ACTIVITAT CULTURAL I PATRIMONIAL

Després de dos difícils cursos trasbalsats per la pandèmia i per altres complexos motius de gestió interna, es torna a una certa normalitat i l'esperit Llotja es podrà anar recuperant. Llotja, un equipament públic d'art i disseny, instal·lat al barri de La Sagrera i veí de Sant Andreu, ja fa més d'una dècada, no és un equipament qualsevol.

La "Llotja" té una història llarguíssima, sovint poc o mal coneguda, ja que és l'escola d'art més antiga, en vigència, d'Europa. Al campus del nostre barri s'imparteixen estudis artístics i de disseny, més o menys coneguts, en forma de Cicles formatius, optatives de Grau i també, més recentment, de Batxillerat artístic com a nodridor de les especialitats, com ho foren, fa dècades, els dits cursos comuns. Amb tanta història al darrera, des dels aprenents gremials del segle XVIII -que es diu ràpid- fins ara, els canvis, les seus i les adaptacions, han estat innombrables i de tots colors, positius i negatius, segons circumstàncies, societats, governs i direccions. Però no es pot perdre de vista la singularitat i el fet diferencial.

Posseïdora d'un patrimoni material, teòric i humà irrepertible, tangible i intangible, no sempre ben cuidat, ni resguardat, ni entès per l'Administració, ni prou conegut. En aquest moment és punt d'interès de l'equip directiu actual, iniciat tot just aquest curs 2022-23, l'esmena d'aquesta situació. Tant el nou director, Felip Vidal Auladell, com l'equip de professors destinats a la gestió cultural tenen interès en posar l'accent i els esforços personals en recuperar, posar en valor, documentar i preservar el passat i el present de la institució: obres d'art, biblioteca, objectes, documents, programes, activitats, aportacions, filosofies..., el saber fer dels professionals que han passat per les seves aules. Som una institució que, volem recordar, està lligada, en origen, tant a l'antiga Junta de Comerç com a l'actual Acadèmia de Belles Arts de Sant Jordi, amb qui compartim patrimoni i arxiu documental. Allí es van iniciar les classes d'art i van passar tots els artistes d'àmbit català, la qual cosa ha donat lloc al que som ara.

Docents actuals i antics de llarga trajectòria, bons coneixedors del centre, treballen en forma de voluntariat per aquesta preservació amb l'objectiu de donar a conèixer al relleu generacional del claustre i a la societat valors i coneixements dels quals som hereus sense saber-ho.

Un dels patrimonis importants en què s'està treballant -a més del conjunt de guixos-reproduccions d'escultura clàssica- per fer-lo conèixer és un conjunt d'unes 5.000 plaques emulsionades i positivades en blanc i negre sobre vidre de primers de segle XX, de temàtica d'història de l'art i antropologia, procedents de l'antiga seu del Borsí (C/Avinyó). Un tresor d'imatges, antecedent de les diapositives, que es podrà obrir a estudiosos i investigadors d'àmbits de la pedagogia, historiografia, museística, fotografia, sociologia...

S'aniran presentant mostres de patrimoni, tornant a obrir els espais expositius al públic i de reserva als estudiosos. Objectiu 2025: enllestir la tasca per a la gran efemèride dels 250 anys.

Dra. Núria López-Ribalta.
Coordinadora arxiu patrimonial de Llotja.

LA TAULA COMUNITÀRIA DE LA SAGRERA, ESPAI D'ORGANITZACIÓ COL·LECTIVA AL BARRI

Aquest és un lloc de trobada per entitats i serveis, així com col·lectius i veïnat individual del barri que volen millorar les condicions del seu entorn.

La Taula Comunitària de la Sagrera és un espai estable on persones que viuen, militen i treballen al barri es reuneixen amb l'objectiu d'organitzar-se per un territori millor. Partint de la base que juntes les persones són més fortes, les entitats i serveis que s'apleguen en aquest espai fan acció comunitària per satisfer necessitats del territori col·lectivament a través d'iniciatives i projectes. Algunes de les accions que s'han posat en marxa o en què s'estan treballant actualment són el projecte Acompanyament digital o el BOT de la Sagrera.

L'origen de la Taula es remunta al confinament dur ocasionat per la pandèmia de la COVID-19. En aquell hivern/primavera de 2020 (i de la mateixa manera que va sorgir la Xarxa de Suport del barri) diferents persones que feien activisme a la Sagrera i equips tècnics

de serveis públics, equipaments i associacions van considerar que organitzar-se en grup incrementava la capacitat per afrontar les necessitats d'aquell moment excepcional. Des de fa més de dos anys la Taula s'ha reunit regularment i en l'actualitat ho fa un dijous a la tarda de cada mes en un lloc diferent, per tal de conèixer espais i equipaments del barri.

El que se cerca és: 1) crear un espai de coneixença per entitats, administració i veïnat a títol individual; 2) detectar quines són les necessitats més urgents del barri; i 3) esmerçar esforços per satisfer entre totes les necessitats detectades. Què vol dir exactament esmerçar esforços? Doncs que, per exemple, un col·lectiu mostri una mancança, un altre grup (ja siguin tècnics o voluntaris) s'ofereixi per ajudar-lo per superar-la, l'administració porti material logístic i un equipament públic cedeixi un espai per realitzar l'activitat. Segons aquest simple exemple, es pot veure com cap d'aquests actors hauria estat capaç per si sol d'aconseguir res, però que col·lectivament sí.

D'això tracta la Taula Comunitària, de crear un espai en què establir connexions que amplifiquin el potencial de cadascú. 1 més 1, de vegades no és simplement 2, sinó que pot resultar 3 o 4! La Taula no existeix per afegir més feina, ni per substituir cap de les dinàmiques comunitàries que ja existeixen al barri, sinó per sumar amb tots aquells agents de la Sagrera que vulguin treballar plegats per millorar el territori. Per demanar-ne més informació:

dinamitzaciocomunitaria@torrelasagrera.cat
T. 639 79 23 64

SIJ VERSUS INFOXICACIÓ

INFOXICACIÓ O SOBRECÀRREGA D'INFORMACIÓ

Aquesta sobrecàrrega provoca que la informació sigui difícil de processar o de fer-ne una anàlisi conscient i crítica. Aquest excés provoca una situació de desinformació i pot abocar a un estat d'angoixa, de desconcert i d'inoperància personal en l'àmbit laboral, formatiu o cultural, dificulta la nostra presa de decisions i, per tant, pot arribar a comprometre el nostre futur immediat o a mig i llarg termini. Sovint es relaciona la infoxicació amb formes de comunicació que ens arriben a través de les xarxes online.

En moltes ocasions, la gent jove ha de prendre decisions que marcaran el seu futur a mig i llarg termini. Mentre són en centres educatius, tenen un acompanyament, tant de la pròpia estructura dels centres, que tenen els seus recursos per acompanyar el jovent en la tria d'informació i la presa de decisions, com dels **SIJ**, (**servei info-**

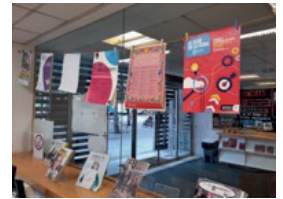
jovent), que és un servei municipal allotjat als instituts, però quan es desvinculen dels centres educatius perden aquest suport.

Per tal de contrarestar els efectes de la infoxicació en les persones joves fora dels centres educatius comptem amb: **SIJ – Servei InfoJOVE** El de Sant Andreu el trobareu ubicat a la planta baixa de l'Espai Jove Garcilaso.

La funció d'aquest servei consisteix en acompanyar les persones joves en la seva presa de decisions a través de la informació en qualsevol àmbit de la seva vida; una bona decisió presa quan som molt joves

ens pot ajudar a dibuixar-nos un futur molt millor per això, per a poder tenir cura dels nostres futurs: És important comptar amb bons profes.

La funció d'aquest servei consisteix en acompanyar les persones joves en la seva presa de decisions a través de la informació en qualsevol àmbit de la seva vida; una bona decisió presa quan som molt joves ens pot ajudar a dibuixar-nos un futur molt millor per això, per a poder tenir cura dels nostres futurs: És important comptar amb bons professionals en el servei, capaços de destriar la informació i seleccionar-la, d'ajudar les persones a centrar-se en allò que realment els interessa i enfocar la mirada de futur a partir de la informació realment rellevant i important del nostre present.

Per fer-ho, el SIJ compta amb recursos i una xarxa sencera a nivell de Barcelona que es dedica a fer aquesta tasca de tria d'informació, a més acompanya els joves de manera grupal i personal. Ho fa a través de consultes directes, de jornades informatives, trobades grupals i atenció individual i personalitzada, d'assessories... Trobareu tota la informació del nostre SIJ a:

<https://ajuntament.barcelona.cat/infojove/santandreu/cat>

MODELS PEDAGÒGICS

Una de les frases sovint més repetides pels desconixedors de l'activitat pedagògica és que "en l'ensenyament està tot inventat". Si l'ensenyament fos un fòssil, l'afirmació tindria sentit, però és tot el contrari. Aprendre-ensenyar és un binomi viu, en constant procés de canvi, perquè les realitats canvien.

En els nous entorns escolars les aules col·laboratives van guanyant presència. El seu objectiu és promoure la participació proactiva dels alumnes a l'aula, i aconseguir que comparteixin amb els companys els seus coneixements.

Aquesta modalitat incentiva l'interès per l'aprenentatge alhora que l'alumne desenvolupa la seva creativitat. Totes les activitats, tasques, projectes que els alumnes desenvolupen, queden registrats, de manera que s'esperona la responsabilitat individual alhora que se'ls ensinistra en el treball en equip.

De la mà de la tecnologia aplicada a l'aula, l'ensenyament en col·laboració traspasa envans dins les pròpies escoles i s'amplifica, inclús al nivell internacional, propiciant les relacions interpersonals i les habilitats socials i lingüístiques.

És important recalcar, que l'aprenentatge col·laboratiu involucra també els docents i les famílies.

Actualment, una atenció especial en els centres educatius és la salut mental, sobretot a causa de l'impacte psicològic provocat sobre infants i adolescents pel llarg confinament viscut a causa de la COVID 19. Aquesta atenció s'instrumentalitza a través de l'ensenyament de la gestió de situacions complicades (autoexigència, exigència a la llar, auto-no-acceptació d'un mateix, problemes relacionals amb el grup, etc.). D'aquí que cada vegada s'estiguin normalitzant més les sessions d'educació emocional per tal d'aconseguir entre els alumnes dues claus per a la millora mental, com són l'empatia i la resiliència.

Mare de Déu dels Àngels, com la resta de les escoles Natzalet, pot considerar-se pionera en aquest tipus d'atenció, tant des del Departament Psicològic i d'Orientació, com en la tasca diària dels docents. Tanmateix amb la implementació de nous models pedagògics que s'emmotllin a la realitat dels nous temps, preparant els alumnes per a viure amb plenitud el present i preparar-se per als reptes del demà.

**Joan Serra, departament pedagògic
Escola Mare de Déu dels Àngels**

El passat 25 de novembre, La Sagrera Es Mou per Les Lletres homenatjà Joan Fuster amb motiu del seu centenari, esdevingut just dos dies abans. Més de mig centenar de persones s'aplegaren a la sala Roman de la Nau Bostik en una vetllada que comptà amb un convidat de luxe: el periodista, escriptor i director de Vilaweb, **Vicent Partal**, el qual delectà l'audiència amb unes interessants reflexions al voltant d'en Joan Fuster, del món del periodisme i de la situació de la llengua als Països Catalans. En Partal no només satisfeu les expectatives del públic, sinó que les superà amb escreix, tot mostrant la seva capacitat analítica i una erudició que el situa a l'alçada del mestre Fuster, del qual en revelà alguns aspectes propers desconeguts pel gran públic. En Vicent posà en valor aquesta important figura de la literatura del segle XX i n'elogià la seva obra, tot convidant els presents a llegir i rellegir el seu immens llegat

El director de Vilaweb també parlà del seu darrer llibre, "Fronteres", una interessant anàlisi d'aquestes àrees que el nostre marc mental assimila a límit diferencial i que, en canvi, en Partal considera zona compartida i d'enriquidor intercanvi. Els seus arguments foren tan convincents que tots els exemplars disponibles a la sessió van quedar exhaurits, la majoria d'ells signats per l'admirat periodista de Xàtiva.

En el decurs de l'acte també es va visionar el fragment d'una entrevista de la Montserrat Roig a en Joan Fuster, del 1977, i es va convidar els assistents a participar en un joc al voltant dels aforismes, un dels gèneres que conreà en Joan Fuster. Així mateix, es donà a conèixer el veredict del certamen literari que habitualment acompanya aquestes sessions. En aquesta ocasió, sota el nom de "**Llengua i territori**" es convidava a presentar un assaig de 500 paraules. La guanyadora del concurs fou la Conxita Güell i Sanmartín, mentre que, en segon lloc, *ex aequo*, van quedar la Mireia Ferran i López i la Remei Solé i Barcelona.

L'acte culminà amb unes galetes i moscatell que els presents van poder compartir mentre els qui ho desitjaven podien adquirir llibres d'en Joan Fuster, d'en Vicent Partal i, també, dels autors de La Sagrera.

La Sagrera Es Mou per Les Lletres ja prepara la pròxima cita, possiblement el 24 de febrer, que comptarà amb un veterà autor molt nostrat, el nom del qual es desvelarà a finals de gener. A continuació reproduïm l'assaig guanyador.

LA NOSTRA PÀTRIA ÉS LA NOSTRA LLENGUA*

De tots els trets diferencials de Catalunya la llengua és el més important, tant que sense llengua no hi ha país. D'aquí ve l'interès dels governants d'Espanya a destruir la llengua. Saben prou que, si l'esborren, som poble mort. Fa anys que hi malden i, si no reaccionem, se'n sortiran, perquè la llengua catalana passa hores baixes.

Estudis recents mostren que la situació lingüística actual no és gens favorable. Les comarques del Barcelonès, Baix Llobregat i Vallès occidental, per exemple, que és on s'aplega la majoria de

la població de Catalunya, tenen totes les alarmes enceses. Hem de reaccionar i ja fem tard. Escoltem què deia Joan Fuster.

La llengua no ens la regalarà ningú, l'haurem de guanyar dia a dia.
El govern té el deure de vetllar per la nostra llengua, i no ho fa prou. Cal una política lingüística ferma i decidida perquè el català sigui llengua imprescindible per a viure a casa nostra. Calen lleis i, sobretot, cal fer-les complir. Calen actuacions valentes en tots els àmbits: sanitat, ensenyament, mitjans de comunicació, transport, justícia, comerç, etc.

Tota política que no fem nosaltres serà feta contra nosaltres.

Siguem conscients que la supervivència de la llengua també depèn dels nostres hàbits lingüístics. És imprescindible que parlem en català sempre: llengua necessària de convivència, de comunicació, de la feina, per a viure plenament. Només així en garantirem el futur.

Un idioma no pot subsistir, viu, dins de la societat que li és pròpia, si no és l'idioma de tothom i practicat per tothom tothora.

Els parlants catalans ens hem de fer respectar. Hem de deixar de banda els complexos d'inferioritat. Prou de creure'ns que parlem en castellà per respecte, per educació. No, això és submissió, una actitud que ens durà, més aviat que tard, a la desaparició. Cap alt, veu clara i en català a tot arreu.

Forma part d'una bona educació saber en quines ocasions cal ser maleducat.

Els sociolingüistes diuen que la llengua catalana té un avantatge sobre la major part de llengües en procés d'extinció: sabem que va retrocedint i podem actuar en conseqüència. Som-hi. No badem, no perdem ni un dia més, ni un segon. Fem que sigui la llengua dels joves, la llengua dels nouvinguts, la llengua de tothom. Hem d'oferir als altres la possibilitat de conèixer el català, no els neguem aquest dret.

La llengua és identitat col·lectiva, una manera de veure el món i de representar-lo, d'estructurar el pensament, de vincular-se a una cultura. No hi hem de renunciar. Quan una llengua deixa de transmetre's, desapareix.

L'idioma és la columna vertebral d'una cultura, l'únic instrument que n'assegura la preservació.

El català és llengua oficial i tenim el dret de poder viure plenament en la nostra llengua cada dia, en tot moment. Cert que no sempre és fàcil, però no podem defallir, hem de persistir, amb l'esperança que un dia els qui venen darrere nostre puguin viure del tot en català, amb tota normalitat.

Conxita Güell i Sanmartín

*Totes les frases escrites amb lletra cursiva són aforismes de Joan Fuster.

LA GEGANTA FUTBOLISTA

**"El teu silenci no et protegirà"
Audre Lorde**

**Concurs de Poema o
Relat Curt pel 25N**

Busquem textos el tema principal de trencar el silenci al voltant de les violències masclistes.

Era un 24 de novembre, i com cada any se celebrava la festa de la Mercè. Però aquest any era diferent, havien afegit una geganta futbolista. No era una geganta com les dames, que les havien fet amb molt pit i molt cul, ella era una geganta que no tenia ni molt pit ni molt cul, i la van vestir de futbolista.

A la nit passava una cosa extraordinària: els gegants i les gegantes, cobraven vida!!!! Aquella mateixa nit, es van despertar tots els gegants i gegantes, inclosa l'Esther, la geganta nova. Quan l'Esther es va despertar, va començar a jugar amb la seva pilota. Les altres gegantes la van veure li van dir:

- Noia, què fas jugant amb una pilota?- va dir una.
- Les noies hem de buscar un bon marit- va afegir una altra.
- I quan has trobat un xicot, et cases i neteges tota la casa- va afegir l'última.
- Però jo no vull tenir un xicot que em digui el que haig de fer. Jo vull jugar a futbol!!! - va dir decidida.

Quan els gegants es van adonar que hi havia una geganta nova, es van apropar a ella i li van dir:

- Noia, deixa la pilota, has de buscar un bon marit, o sigui jo, que soc ben guapo..., però que ben guapo. Vinga, ja ens podem casar- va dir.
- No! Jo no vull casar-me amb tu, no em pots obligar, i a més a més ets molt lleig per a mi, i molt mal educat. I com he dit al principi, jo només vull jugar a futbol amb la meva pilota- va dir l'Esther.

Després de 10 segons un altre gegant li va dir:

- Escolta, com és que no tens tant de pit ni tant de cul com les altres gegantes? Així estàs molt lletja! Opera't el cul i el pit, dona!!!- Va dir el gegant més barbut.
- PROU!!! A mi ningú no em diu amb qui m'he de casar, ni si m'he de casar! Tampoc em diuen si puc estar amb la meva pilota o no! I el més important és que ningú opina del meu cos, i em diu si estic lletja o no!!

Llavors l'Esther va marxar molt enfadada.

Quan es va fer de dia, l'Ester i tots els altres gegants i gegantes es van anar a fer la desfilada. L'Esther anava al davant, amb un cartell una mica més gran que ella, on hi havia escrit "PROU MASCLISME!!!"

I conte acabat, conte explicat.

Maria Zabala Mur, Escola L'Estel

espai verd

PRODUCTE FRESC, NATURAL,
DE PAGÈS, DE PROXIMITAT I KM 0

📍 Josep Estivill, 33-35 · 08027 BCN · T. 932 77 97 54

✉️ espaiverd2020@gmail.com

📷 [espai.verd.2020](https://www.instagram.com/espai.verd.2020)

☎️ 626 926 436

EL DESPERTAR

Un bon dia em varen despertar. En l'obrir lentament els ulls vaig adonar-me que no em trobava a la meua habitació i vaig notar que era en un llit que no era el meu. No notava les meves extremitats; restava immòbil, però era conscient de tot i de recordar qui era. Què m'ha havia passat?

La resposta me la va donar un home jove que estava dret davant meu. Anava vestit amb una bata de color verd, mascareta, gorra a joc i amb les mans enfundades en uns guants de làtex.

- Com et trobes? - Vaig intentar parlar, però les meves paraules no sortien, no podia escoltar-les.

- Tranquil -em va dir-, ara no pots parlar, t'hem practicat una traqueotomia perquè poguessis respirar millor. El teu aire no pot passar per les cordes vocals, per això no pots emetre sons. Ja ho arreglarem. Mentrestant hauràs de parlar amb signes.

Llavors vaig adonar-me del meu estat. Lleugerament incorporat al llit vaig notar la cànula que sortia de la meitat del meu coll. També vaig observar que en un dels forats del meu nas hi havien col·locat una sonda nasogàstrica i, als braços, tenia diverses vies endovenoses per on fluïen lentament sèrums i medicació.

En un dels meus braços una mànega per a la presa de la tensió, en un dels meus dits una petita pinça per mesurar la saturació d'oxigen, i tot de cables enganxats al meu tòrax que marcaven la meua activitat cardíaca. Llavors vaig notar que estava envoltat de múltiples aparells mecànics amb pantalles lluminoses centellejant que escopien corbes i números. Les meves orelles en aquell moment van sentir el monòton xiulet que en sortia.

L'home de verd, que jo havia identificat com un galè, em va treure de dubtes. Primer em va dir que em trobava a l'hospital. Quan me'n va dir el nom, ràpidament van sorgir molts records dins del meu cervell. Continuaven les explicacions:

- Ets a la UVI de malalts crítics. - Va ser llavors quan em vaig adonar de la meua gravetat. - Saps què t'ha passat?

Com anava a saber-ho. El metge em va dir:

- Fa un mes i mig que vas fer una mort sobtada quan et trobaves ingressat al teu hospital (novament infinitat de records), i t'hem fet un transplantament de cor. "Has tomat a néixer". Estàs immunosuprimit! (supressió de la resposta immunitària deguda

a l'administració de fàrmacs) Per això estàs en aquesta habitació on només podem entrar nosaltres totalment equipats. Ara descansa que el pitjor ja ha passat. Un altre dia ja t'explicaré tot el que ha passat. Ara dorm.

Vaig intentar, sense aconseguir-ho, fer-li una lleugera salutació amb la mà i vaig començar a pensar. Un "cor nou" d'un donant anònim al qual estaré agraït la resta dels meus dies. Vaig intentar fer memòria del que m'havia passat. No sabia quin dia era, ni el mes, ni si era de dia o de nit. El temps s'havia esborrat del meu cervell, però sabia que tornava a tenir tot el temps del món, encara que n'estava aïllat.

Llavors vaig tenir la meua "nova" primera alegria. Vaig veure darrera del vidre de la porta del box un dels meus fills, el gran, que també anava vestit de verd. Em va saludar i em va fer un petó. Jo, amb alguna llàgrima als ulls, vaig contestar-li com vaig poder al seu petó, el qual m'havia reconfortat.

Ah, perdó! No ho havia dit: jo era metge. Ara he canviat de cadira i, en aquests moments, soc un pacient.

Josep M. Corominas, "La meua nova vida i records de l'altre"

Agraïm molt al Josep Maria que hagi volgut compartir aquesta dura experiència personal amb nosaltres, a més coincidint amb l'objectiu de La Marató de TV3 de dies passats.

Més Millor

Psiconutrició
Classes de ioga grupals
Gestió de l'ansietat i l'estrès

644376170
info@mesmillor.com
@mes_millor
www.mesmillor.com

ATENCIÓ AMB CITA PRÈVIA
C/FELIP II, 23 ENTR.4

Trèvol, un projecte cooperatiu autogestionat i viu.
C/ Ferran Turné 1-11 NAU BOSTIK

934.988.070
Missatgeria
934.988.012
Neteja

www.trevol.com

Repartiment a domicili, adreçat al comerç de proximitat.
Distribució de mercaderies en Bicicleta.

Neteja de Pisos i Locals, de forma respectuosa, amb el medi ambient.

Compra - Venda - Lloguer - Gestió patrimonial

Borriana, 1-13, entr. 1º, esc. B 08030 Barcelona (cantonada Gran de Sant Andreu, 92 - Fabra i Puig)

Tel. 93 346 72 11 • Mob. 682 091 209 • Fax 93 274 01 97

info@fincas-sanandres.com • www.fincas-sanandres.com

ESCOLA CLUB PATÍ CONGRÉS

**ASSOCIACIÓ
LA SAGRERA
ES MOU**

www.cpcongres.cat

QUÈ FEM?

Ensenyem als petits a patinar i a jugar a hoquei en clau de lleure, però també esforçant-se

NECESSITEM MATERIAL?

Només heu de portar la roba d'esport, tota la resta de material per iniciar-vos us el deixarem al club

NO SERÀ MOLT PETIT?

L'edat habitual en que convé iniciar-se a patinar és de 4 anys

QUI ESTÀ PER ELLS?

Inicialment fins que s'aguanten dempeus un sol monitor i després un rati aproximat d'un monitor per 8 nens

JUGUEN PARTITS O PARTICIPEN A CAMPIONATS?

És una etapa d'introducció i no es competeix, però podran participar a trofeus amistosos i exhibicions si els hi ve de gust

HOQUEI PATINS: ELS 2
PRIMERS MESOS
GRATUÏTS!

HOQUEI PATINS

Victor Cruz/Marta Montoya
Tel: 666 73 13 00 / 601 06 47 65
info_hoquei@cpcongres.cat

PATINATGE ARTÍSTIC

Thais/Ariana/Patricia
Tel: 650 69 60 52
patinatge@cpcongres.cat

93 274.03.03

Passeig Fabra i Puig, 10, 1r, 2a

- Al vostre servei a **SANT ANDREU i LA SAGRERA** •
- Gestió eficaç i amb transparència •
- Tracte personalitzat •

*Cerquem CASES i PISOS
per als nostres clients*

L'èxit de la vostra compra-venda és el nostre objectiu, aconseguir aquest objectiu és el nostre èxit.

SANITAT

S.O.S. ATENCIÓ PRIMÀRIA

“El que està passant actualment amb l'atenció primària és la crònica d'una mort anunciada”, aquesta pessimista expressió està molt present en l'àmbit dels nostres centres de salut ara que la pandèmia s'ha donat per superada.

Actualment, la sanitat s'ha convertit en una de les principals preocupacions de la població, com no podia ser d'altra manera. Però la pregunta que ara ens fem és si la reacció social i dels treballadors no arriba massa tard, ja que recuperar la qualitat que el servei de salut tenia fa 15 anys no serà senzill.

Si ens centrem en l'atenció primària (AP), la porta d'accés al sistema sanitari, i la que utilitzem més sovint la majoria de la població, especialment les persones i els col·lectius més vulnerables, podem veure que ha estat la més penalitzada, segons diuen les estadístiques. Observem amb preocupació que l'increment de les necessitats sanitàries de la societat (envelliment de la població, maneig de la pandèmia) no s'ha vist acompanyat de les mesures eficaces requerides, sinó més aviat al contrari. La sanitat en general, i l'AP en particular, ha estat objecte de retallades pressupostàries difícils de justificar. Una nefasta gestió per part dels responsables que ha portat el sistema al desastre, fins fer-lo arribar a un punt de difícil retorn.

Durant els últims 12 anys, la sanitat ha desenvolupat la seva activitat amb pressupostos molt reduïts respecte als estàndards recomanats, i en concret l'AP, la més pròxima al ciutadà, s'ha endut la pitjor part, ja que es mou entorn al 15% del total del pressupost destinat a sanitat, quan la OMS recomana que s'hi assigni el 25%.

Ara mateix manquen molts professionals, tampoc no hi ha un pla per cobrir el recanvi generacional, les jubilacions previstes, fet que serà difícil de solucionar d'un dia per l'altre. Sense planificació estem avesats al caos, que fins i tot arriba a generar situacions d'enfrontament dels professionals amb els usuaris.

Paral·lelament, s'està desprestigiant els sanitaris que, mal pagats i mal tractats, troben molt millors condicions laborals exercint a l'estranger. Aquest fet comportarà, més a curt que a llarg termini, que quan es pretengui solucionar el problema amb presses, s'hagin d'incorporar al sistema professionals amb

inferior capacitat que la d'aquells que s'han vist obligats a sortir del país.

A més a més, les dades mostren com s'estan desmantellant els serveis públics per afavorir la seva privatització. Cal recordar que:

- A Catalunya s'està dedicant 1246 € per habitant i any, quan la mitjana de l'estat és de 1478 €; només Madrid queda per sota, amb 1179 € per habitant i any.

- Catalunya és una de les autonomies que menys recursos dedica a l'AP, ocupa el 14è lloc de 17.

- Catalunya és la comunitat que més percentatge de recursos dedica a concerts amb entitats externes (gairebé el triple que la següent que més hi dedica).

Amb aquest panorama, el futur és molt incert i les mides que s'haurien de prendre de manera inajornable, entre d'altres, passen per:

- Incrementar el nombre de professionals per habitant.

- Millorar les condicions laborals del personal sanitari en general i dels equips assistencials en especial (metges, infermeres, treballadors socials, auxiliars, administratius, etc.) eliminant l'endèmica interinitat del sector.

- Dotar el sistema dels recursos necessaris i adients per a atendre la salut mental, pediatria, fisioteràpia, salut bucodental...

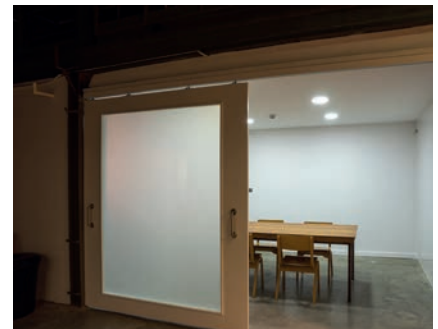
- Crear òrgans de participació ciutadana a on sigui possible, defensar els interessos comuns de la salut de les persones i controlar el desviament de diners públics a la sanitat privada. És a dir, crear un sistema de gestió TRANSPARENT.

La societat és la titular del sistema de salut i això significa que hi té drets. Ara cal, amb urgència, que la ciutadania exigeixi la recuperació del servei que ja teníem i que les privatitzacions dels temps passats es reverteixin. És a dir, recuperar un servei públic a on l'especulació no hi tingui cabuda.

Antonio I. Alonso, en nom dels usuaris de la Sanitat Pública

Per motius de manca d'espai, a la revista anterior, la 195, van quedar sense publicar aquestes fotografies que en Salvador Atance havia fet per acompanyar l'article sobre les reformes de l'Espai 30. Aprofitem la seva col·laboració en aquesta revista per poder-li incloure. Gràcies.

DISTRICTE IX IMATGE

TREBALL EN DESENVOLUPAMENT-4rt PROJECTE: “HISTÒRIA DEL VI A CATALUNYA”

Història antiga, primers vestigis a la nostra terra (segle IV aC), collita, fabricació, emmagatzematge, comerç, transport, consum, epidèmies, especialitzacions, derivats, cellers cooperatius, la propietat de la terra, rabassaires.

La vinya té origen a una subespècie silvestre que va sobreviure l'Èra glacial entre el Mar Caspi i el Golf Pèrsic. Aquesta planta originària seria domesticada entre el 3500 i el 3000 AC i d'ella en sortiren tres subespècies, la “*Vitis vinifera pòntica*” a la zona de Mesopotàmia, Armènia i Anatòlia que s'escamparia per Europa gràcies als fenicis i donaria origen a algunes de les varietats blanques actuals; la “*Vitis vinifera occidentalis*” a la zona del Nil, que és l'origen de l'actual pinot noir; i la “*Vitis vinifera orientalis*” a la vall del Jordà, que podria ser la precursora de l'actual “chasselas” o Temprano.

El conreu de la vinya i la producció de vi i el seu comerç va tenir una importància cabdal per als fenicis, grecs i romans. A Catalunya la vinya va ser introduïda pels grecs al voltant del segle IV AC a partir de la ciutat d'Empúries. Amb la caiguda de l'Imperi Romà el conreu decau de manera generalitzada i hom podria dir que només es conserva als monestirs, que, sens dubte, jugaren un paper fonamental en la preservació i posterior difusió de la vinya i el vi.

Entre els segles XII i XVI el conreu torna a generalitzar-se i cap a la segona meitat del segle XVIII la vinya és la principal font d'ingressos de la pagesia catalana. Les colonitzacions i migracions europees van portar la vinya a Amèrica, Sud-àfrica i Austràlia. A partir de 1863 la fil·loxera (un insecte que ataca les arrels i mata la planta) va delmar la vinya a Europa i va portar a la introducció de peus americans, resistents a la fil·loxera, sobre els quals es van empeltar les varietats europees.

La vinya és una liana enfiladissa que s'agafa a qualsevol suport mitjançant circells ramificats que apareixen oposats a les fulles. Les tiges (tòries o sarments), que habitualment es tallen en les

varietats cultivades, poden arribar a tenir una gran longitud i enfilarse als arbres; aquesta característica s'aprofita en la forma alta de conreu o parra. Les fulles, anomenades pàmpols, són de forma palmada i tenen cinc lòbuls principals, més o menys marcats i retallats.

El fruit és una baia comestible anomenada raïm, que pot ser de forma i color variables, des del verd groguenc a colors foscs segons les varietats.

El raïm aixafat dona un suc anomenat most, que encara no conté alcohol. Durant la fermentació, part dels compostos naturals del raïm es transformen i produeixen canvis en aquest suc. Hi ha vins novells, vins joves, caves, vins rancis, etc.

SOBRE EL TREBALL

Equip format per 5 fotògrafs i un historiador, amb la col·laboració de dues companyies de teatre amateur. Treball estimat en 50 imatges. Possible finalització del projecte: finals del 2023

PROJECTES ANTERIORS

1r. Projecte: **Centenari del Bar Versalles, 1915**. Exposició de 12 imatges.

2n. Projecte: **La Fabra i Coats de 1940 a 1950**. Exposició de 50 imatges.

3r. Projecte: **1640 – La Revolta dels Segadors**. Exposició de 25 imatges.

Salvador Atance

“LA CÀMERA ANALÍTICA”

AS BESTAS

Definitivament, Alcarràs ha despertat l'interès del sector audiovisual en posar la mirada prop de casa per parlar d'un món proper, però ple d'històries desconegudes, el món rural. És per això que nosaltres posem la nostra càmera analítica en un film que se centra en el món rural gallec, “AS BESTAS” (Les bèsties), del director Rodrigo Sorogoyen, film amb diverses nominacions i premis a festivals de renom com San Sebastián i Cannes, ara també nominat als Goya amb el premi Forqué acabat de guanyar.

Sorogoyen, juntament amb la reconeguda guionista Isabel Peña, ens expliquen la història d'una parella francesa instal·lada des de fa anys en un llogaret de l'interior de Galícia, que malgrat iniciar un projecte per ajudar el poble i voler portar una vida tranquil·la, els seus ideals i els seus orígens entren en un tens conflicte amb els vilatans, contretament amb els seus veïns.

Tan sols començar, el film ens mostra una escena impactant a càmera lenta d'uns homes que, utilitzant els seus cossos i la seva força, immobilitzen un cavall salvatge (tradicció del poble gallec de Sabucedo) amb això Sorogoyen no tan sols determina el tipus de personatges dels quals parlarà, sinó també deixa clara l'experiència que viurà l'espectador: visualment poètica, però sobretot salvatge. I és que el film és un thriller obscur amb pinzellades de western, ple de tensió, que intenta submergir-se en el costat més pervers i animal de l'ànima humana, capaç de travessar les barreres de l'odi.

Per aconseguir aquesta atmosfera que manté l'espectador enganxat a la butaca Sorogoyen grava la naturalesa del poble i els paisatges amb grans plans oberts creant un espai grandios i silenciós que el fan hostil i inquietant alhora, tot reflectint “el salvatge”. Jugant amb aquest tipus de pla, l'espectador llavors pot veure tot el que fan els personatges que representen una amenaça, que es mouen a esquena dels altres, dotant l'espectador amb la possibilitat de veure per on vindrà el perill, però sense poder avisar la víctima. Perquè el perill en el film sempre està present gràcies a les situacions i diàlegs conflictius que generen la mateixa trama i la composició/col·locació dels personatges dins de l'espai, així com la seva manera d'actuar, sempre deixant clar, tant als altres personatges com a l'espectador, els rols de poder i lideratge, és a dir, qui és el gran llop.

I tot això va succeint en escenes de llarga durada (pla seqüència) que mantenen la situació en un instant de temps aparentment “indefinit” que fa que l'espectador no es pugui relaxar, com si es trobes “in aeternum” enmig d'un ritual tribal, lent i salvatge.

“As Bestas” és un film que, més enllà de retrat rural, parla de la mentalitat i dels somnis de les persones, lligats a l'estil de vida que han elegit o els ha tocat viure, obligant l'espectador a entendre les dues cares de la moneda: la dels francesos que somien en una vida ecològica lluny del capitalisme i l'explotació, i la dels veïns condemnats per naixement a una vida feixuga de treball de camp i bestiar mentre veuen passar el temps inexorable, volent sortir de la rutina al preu que sigui.

Prenent tots els elements analitzats, ja us podeu imaginar que “As Bestas” no us deixarà indiferents i que us farà reflexionar i patir a parts iguals, i us delectareu les orelles amb el gallec, que és una llengua molt bonica. Esperem que s'endugui algun Goya.

Júlia Mercader Bayle, la nostra analista cinematogràfica

**PERRUQUERIA
MAR-I-BEL**

Tel. 93 352 29 63

C/ Sant Antoni Ma Claret, 474, 1r 2a
08027 Barcelona

Fes publicitat, fes barri

Coneix els nostres

CURSOS HOMOLOGATS

CICLE FORMATIU DE GRAU SUPERIOR

IMATGE PER AL DIAGNÒSTIC I MEDICINA NUCLEAR

MODALITAT: PRESENCIAL/DISTÀNCIA HORARI: MATÍ / TARDA

CICLE FORMATIU DE GRAU SUPERIOR

RADIOTERÀPIA I DOSIMETRIA

MODALITAT: PRESENCIAL HORARI: MATÍ

CICLE FORMATIU DE GRAU SUPERIOR

HIGIENE BUCODENTAL

MODALITAT: PRESENCIAL HORARI: TARDA

CICLE FORMATIU DE GRAU MITJÀ

CURES AUXILIARS D'INFERMERIA

MODALITAT: PRESENCIAL/DISTÀNCIA HORARI: MATÍ / TARDA

Pregunta'ns pels nostres cursos de
FORMACIÓ CONTINUADA

PHOTOSAGRERA

L'entitat fotogràfica de la Sagrera.

Punt de trobada dels aficionats a la fotografia a la Sagrera.

Durant el mes de desembre es presenta al Centre Cívic de La Sagrera una exposició de 39 fotografies Street realitzades pels socis de Photosagrera.

Foto de Antonio López

Foto de Alfonso Jimena

Foto de Ramón Moretó

Coincidint amb la Festa Major de la Sagrera se celebra el concurs anual de fotos fetes durant les festes. Hi poden participar totes les persones que ho desitgin.

El període de recepció de les fotos és fins al 31/12/22. Les fotografies s'enviaran a través del web, apartat: FESTA MAJOR LA SAGRERA. La valoració del Jurat es farà el 24 de gener de 2023 i el veredictes es farà públic a través del web l'1 de febrer de 2023. Amb una selecció de 40 obres es farà una exposició durant les Festes de la Primavera de la Sagrera de 2023.

¿ T'agrada la fotografia ?
¿ Vols millorar la teva tècnica ?

Associació Fotogràfica PhotoSagrera

- Tallers de fotografia, Photoshop i tertúlies, algunes presencials i altres per Zoom (Protocol covid-19).
- Exposicions i concursos fotogràfics.
- Estudi fotogràfic a disposició dels socis.
- Sortides en petits grups.
- Sessions d'estudi col·lectives amb models.

Fes-te soci

Associació PhotoSagrera
Visita la nostra web
www.photosagrera.cat
info@photosagrera.cat

LLEVAT D'ARRÒS: NUTRACÈUTIC AMB HISTÒRIA PER CONTROLAR ELS NIVELLS DE COLESTEROL.

A Espanya, actualment, més de la meitat dels adults tenen xifres de colesterol en sang per sobre de 200 mg/dl. Els factors que influeixen en l'aparició de les hiperlipidèmies són tant d'origen genètic com alimentari.

La **dieta mediterrània** és efectiva per controlar les xifres de colesterol, sobretot si s'acompanya d'exercici. El colesterol endogen pot ser controlat en determinats pacients amb l'administració d'alguns complements alimentaris.

PARLEM DEL LLEVAT D'ARRÒS

En 2011, l'Agència Europea de Seguritat Alimentària (EFSA) va aprovar l'ús del **llevat vermell d'arròs** indicant que "contribuïa al manteniment dels nivells normals de **colesterol en sang**". Això sí, assumint que està destinat a adults.

FEM HISTÒRIA?

Fa més de 3.000 anys que a la Xina s'utilitzava el llevat **Monascus Purpureus** per fermentar l'arròs. Existeixen documents de la dinastia Tang, 800 anys abans de Crist, que feien referència a l'ús del llevat roig. En la farmacopea de la dinastia Ming (S. XIV-XVII) se cita l'arròs fermentat amb aquest llevat com un ajut per als trastorns digestius i circulatoris. Ara, 3.000 anys després, alguns creuen que és un producte innovador.

Clarament és així, però el que sí que és cert és que la investigació actual ens ha donat moltes dades noves sobre aquest fong, tant pel mode d'acció com per l'eficàcia en el control de les xifres de lípids en sang. *Monascus Purpureus* es coneix més habitualment pel nom de **llevat vermell d'arròs**, perquè és capaç de fermentar l'arròs i li dona un color roig púrpura. Però... *en realitat no és un llevat, sinó que és un fong filamentós.*

I ara que ja sabem no és un llevat, seguirem dient que tampoc és realment vermell. En realitat, inicialment és de color blanc, el que succeeix és que durant el procés de fermentació sí va canviant el seu color, de manera que va virant a rosa, d'aquest a roig ataronjat i finalment a púrpura o porpra. Això és per la biosíntesi d'uns pigments. Per la capacitat de produir aquests pigments, actualment s'utilitza de manera habitual en països asiàtics com a colorant alimentari.

PERÒ, QUINA RELACIÓ HI HA ENTRE EL LLEVAT VERMELL D'ARRÒS I EL MANTENIMENT DEL COLESTEROL

A Europa cada vegada és més utilitzat com a **complement alimentari**, de fet, com ja hem dit abans, al 2011 l'EFSA el va aprovar. A principis de 2022 l'EFSA va publicar una normativa que altera el mercat d'aquests nutracèutics on es deia que la dosi diària de monacolines hauria de ser **inferior a 3 mg/dia**, amb la qual cosa els complements alimentaris han hagut d'adequar-se a aquestes noves directrius.

MONACOLINA I LLEVAT VERMELL D'ARRÒS

La relació amb l'arròs de llevat vermell és que la monacolina K és el principi actiu més destacat del llevat vermell encara que conté altres 13 principis actius tots ells de la mateixa família. La monacolina K químicament és un anàleg d'una estatina anomenada **lovastatina**, per tant, es tracta del mateix mecanisme que utilitzen les estatinas per normalitzar les xifres de colesterol en sang.

EXISTEIX EVIDÈNCIA CIENTÍFICA?

Diferents assajos clínics han demostrat l'eficàcia del llevat vermell d'arròs per **reduir els nivells de colesterol** total i de LDL-colesterol en sang en pacients amb colesterol elevat. La monacolina K actua principalment sobre la síntesi de colesterol endogen, per això és també necessària una dieta baixa en greixos saturats per poder controlar el colesterol exogen.

PRENEM NOTA

1) Per suposat, la presa d'aquest complement alimentari ha d'anar acompanyat per un programa d'**exercicis** i una **dieta adequada**. El control de les xifres totals de colesterol ha d'estar encaminat tant al colesterol endogen com a l'exogen.

2) **Atenció:** no es pot substituir per estatinas (els fàrmacs que ajuden a regular el colesterol) sense la supervisió d'un professional sanitari.

RESUM I RECOMANACIONS

Per aquesta nova normativa s'ha reduït l'eficàcia d'aquests productes per baixar el colesterol d'una manera tan ràpida i efectiva, conseqüentment s'estan complementant amb altres principis actius per potenciar l'efecte i s'estan obtenint bons resultats.

Així que existeix actualment un gran ventall de nutracèutics amb el mateix objectiu per regular el colesterol, però això ho parlarem en el pròxim article.

AIXÍ QUE...

Consulta el teu farmacèutic si creus que ets el perfil de pacient que necessita prendre aquest nutracèutic, ell personalitzarà el teu cas i escollirà el compost més indicat per a la teva situació.

L'automedicació mai és bona; encara que sigui natural també té efectes secundaris i calen unes determinades precaucions que és necessari que siguin avaluades per un professional sanitari format.

Susanna Serra Simon,
especialista en la cura de la teva salut

N CONSORCI PER A LA
NORMALITZACIÓ
LINGÜÍSTICA

Acompanyament Digital

Ens ajudem mútuament entre veïns i veïnes!

La tecnologia s'ha convertit en una barrera per al teu dia a dia?
Aconseguirem que ningú es quedi enrere!

Cites prèvies, tràmits online de l'Administració pública, La meua salut, Vincles, elaboració de currículums, videotrucades, gestió bàsica de correu...

☎ 631 680 821 ; dilluns i dimarts d' 11 a 14 h
☎ 631 645 462 ; dimecres i dijous de 15 a 18 h
✉ lasagreredigital@gmail.com

Posa't en contacte amb nosaltres i et donarem un cop de mà!

Amb el recolzament de

La Sagrerina.com

Diari independent de la Sagrera

ASSOCIACIÓ DE VEÏNES I VEÏNS DE LA SAGRERA • FES-TE'N SOCI!!

QUOTA SOCI   FINS A 30 ANYS 15€   DE 30 A 65 ANYS 20€   + DE 65 ANYS 10€

TRUCA'NS DILLUNS, DIMECRES i DIVENDRES DE 18h a 20h al 93 4081334
o ENVAIA'NS AQUEST FULLET A Berenguer de Palou, 64-66 • E-MAIL: avv.lasagrera@gmail.com

DADES:

Nom i Cognoms: .....

DNI ..... Data de naixement .....

Adreça: .....

Codi postal ..... Població .....

E-mail: .....

Telèfon: ..... Mòbil ..... Signatura: .....

Data d'alta .....

Domiciliació bancària: .....

Avís Legal. D'acord amb l'article 5 de la Llei Orgànica 15/1999, de protecció de dades de caràcter personal (LOPD), us informem que les vostres dades s'inclouen en el fitxer: "Socis", el responsable del qual és **Associació de Veïns i Veïnes de la Sagrera**. Les vostres dades seran tractades amb la única finalitat d'informar-vos dels actes i activitats de l'Associació. En qualsevol cas, podeu exercir els vostres drets d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició mitjançant una comunicació escrita, a la qual heu d'adjuntar una fotocòpia del DNI, adreçada a **carrer Berenguer de Palou, 64-66 • 08027**

PROGRAMACIÓ DE L'ESPAI 30

C/HONDURAS,30 - T.935157654 - (METRO L1-L5)

L'Espai d'Art de la Sagrera, ubicat dins de l'equipament Espai30-Ateneu Sagrerenc, forma part del projecte global gestionat per La Federació d'Associacions socioculturals de l'Espai30. Objectius: donar a conèixer i ajudar els i les artistes emergents i aficionats, apropar i donar a conèixer artistes consolidats, fomentar la difusió de l'art contemporani, impulsar exposicions d'escultura, arts plàstiques, fotografia..., fòrums d'art en general.

MITOLÒGIQUES I ALTRES GRAVATS Enric Manonelles

12 fotografats, basada en fotografies preses amb una càmera analògica i els negatius processats posteriorment per crear una placa de fotogratat i manipular aquest procés.

Exposició oberta al públic del 2/12/2022 al 27/01/2023

RES A DIR

Jóvenes de Mierda

A través de 4 òptiques diferents, els Jóvenes de Mierda presentem la nostra interpretació de què és ser un "jove de merda", concepte en el qual hem anat aprofundint a mesura que hem anat evolucionant com a col·lectiu.

Exposició oberta al públic del 10/12/2022 al 28/01/2023
PRESENTACIÓ: 13 de gener a les 19:30h

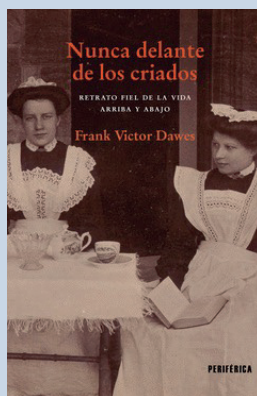
REFLEXIONS, MINIMALISME CONCEPTUAL Guillem Torné

L'exposició és un instrument didàctic a partir de les inquietuds i dubtes que apareixen en la realització d'imatges i, al mateix temps, es converteix en un gran constructe conceptual sobre la realitat, la percepció i la representació.

Exposició oberta al públic del 12/12/2022 al 27/01/2023
INAUGURACIÓ: 14 de desembre a les 19h

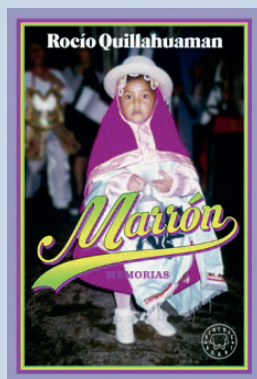
En aquest calendari tan sols surten reflectides algunes de les exposicions i per motius aliens estan subjectes de patir variacions, per tant, consulta la programació mensual. Si tens inquietuds artístiques i les vols exposar a l'Espai30, pots presentar la teva sol·licitud per correu electrònic info.espai30@gmail.com

LA BIBLIOTECA LA SAGRERA MARINA CLOTET RECOMANA

DAWES, Frank Victor. Nunca delante de los criados. Relato fiel de la vida de arriba y abajo. Cáceres: Editorial Periférica, 2022. 251 pàgines.

Basat en històries reals, el llibre és un retrat del treball domèstic anglès al llarg de gairebé cent anys, des de mitjans del segle XIX fins abans de l'inici de la Segona Guerra Mundial, a partir dels testimonis dels seus protagonistes: donzelles, majordoms, institutius, cuineres, lacais i també alguns ocupadors.

QUILLAHUAMAN, Rocío. Marrón. Blackie Books, 2022.

Rocío Quilahuaman va arribar a Barcelona quan tenia uns deu anys procedent de Lima, Perú. És a Barcelona -concretament al barri de La Sagrera- on la Rocío ha crescut com a persona i artista. Es va trobar un entorn de vegades hostil (el color del títol fa referència al menyspreu amb el qual part de la societat tracta les persones que venen d'altres països) i de vegades més acollidor. Aquest fantàstic llibre de memòries escrites amb el cor a la mà se suma a la seva remarcable carrera artística com a il·lustradora.

Carpio, Meritxell. El Secret de l'Otus. Vilanova i la Geltrú. El Cep i la Nansa Edicions, febrer de 2019

Amb aquesta història real sobre els abusos sexuals a menors, valenta i optimista, amb il·lustracions d'estil *manga*, us convidem a conèixer el nou fons que ha arribat a la biblioteca per a la prevenció de l'abús infantil. Situat a la secció d'Infantil i Famílies, hi trobareu llibres per a adults i també contes com *El teu cos és un tresor*, *La nina silenci* o *L'ombra de la Clara* que us ajudaran a introduir el tema als

**EDUCACIÓ SECUNDÀRIA
+ NOUS BATXILLERATS
PROFESSIONALITZADORS**

MONLAU
ESO
BATXILLERAT

MONLAU
FORMACIÓ
PROFESSIONAL

FORMACIÓ IMPARTIDA EN MODALITATS
ONLINE O PRESENCIAL

GRAUS MITJÀ I SUPERIOR
CICLES FORMATIUS
EMPRESA I MARKETING
HOTELERIA I TURISME
AUTOMOCIÓ
INFORMÀTICA

NOVA OFERTA FORMATIVA
FORMACIÓ TÈCNICA ESPECIALITZADA
PER A PROFESSIONALS I EMPRESES

MONLAU
CORPORATE

MONLAUGROUP

MONLAU SAGRERA
Carrer de Monlau 6
08027 Barcelona
933 408 204

MONLAU LA MAQUINISTA
Carrer de Caracas 35
08030 Barcelona
932 744 700

info@monlau.com
www.monlau.com

Escaneja
el codi QR i
**coneix la nostra
oferta formativa!**

